

SOLSKINSTRÆER

fra Slusegaard

På Bornholms sydkyst tæt ved Dueodde ligger en gammel slægtsgård, hvorfra Anja og Preben Christoffersen driver café, julelade, feriehusudlejning og ikke mindst juletræsproduktion i højeste gear.

Anja og Preben Christoffersen overtog Slusegaard efter Prebens far i 1993. På det tidspunkt var Preben driftsleder på en svinefarm, og Anja var beskæftiget som pædagog. I 2013 tog begge deres arbejdsliv en drejning, idet de blev fuldtidsbeskæftiget hjemme på Slusegaard. Anja åbnede caféen, og Preben blev hjemme for at passe juletræerne. Parret har tre børn. Kun den yngste er hjemmeboende. De to andre studerer i København.

Forberedelse til produktionen

Den første plantning med nordmannsgran skete i efteråret 2011. Det var på dette tidspunkt, at juletræsproducenterne oplevede en fantastisk efterspørgsel og kun havde oplevet stigende priser på juletræerne i årene forud. Preben Christoffersen kastede sig dog ikke ud i dette eventyr uforberedt. Han er en grundig person af natur og vil gøre tingene professionelt og bedst muligt. Så han søgte rådgivning via sin indmeldelse i Danske Juletræer i 2010 og samlede efterfølgende erfaringer op fra kollegaer i branchen i ERFA-gruppen på Bornholm. Han lavede også et budget over investeringen, da han godt var klar

over, at der ville gå flere år, inden der fulgte indtægter med fra de salgsklare træer. Endvidere drøftede han sine overvejelser om planteafstande og proveniensvalg med sine rådgivere og kolleger. Og så gik han i gang.

Optimering

Proveniensen valget faldt på Ambrolauri Tlugi, som det "traditionelle" og "sikre valg", som blev plantet med GPS-system af en fynsk entreprenør med en rækkeafstand på 100 cm og planteafstand på 110 cm i rækken. Arealet blev fuldplantet kun med vendespor for enderne, således at der kunne være flest mulige træer per hektar: 8.000 planter. Plejesporene blev dog planlagt allerede i anlægsfasen, idet disse spor er plantet som tre rækker med 2/2-planter, hvor de øvrige er 2/1. Preben havde fra starten planlagt at al udbringning af planteværn og gødning skulle ske med egen portaltraktor.

Plantesystemet er blevet bibeholdt. Proveniensen valget blev dog allerede i efteråret 2012 ændret til Bredal FP.1100. Årsagen var, at Preben på Langesø messen i 2011 fik en snak med Majlands Planteskole om FP.1100, hvorefter han plantede 1.000 planter.

Anja og Preben Christoffersens ejendom på Bornholms sydkyst set fra luften.

© CHRISTOFFERSEN

© KENNETH KLAUSEN

Preben er "tvungent i knæ" af det store arbejde med grundformklipping. Han når 70 træer i timen.

Færdigt arbejde! – Så længe det varer! Foto: Kenneth Klausen.

Efter en tur i Jylland for at se på provenienser og specifikt FP.1100 blev Preben overbevist om, at denne proveniens er det rette valg for ham. Denne proveniens har ikke så udpræget tendens til at blive helt så bred som Ambrolauri Tlugi. Preben har desuden iagttaget, at den nyvalgte proveniens har et mere ensartet og attraktivt udseende som salgsklar juletræ. Preben planter tidligt i august for at få en optimal plantestart. Ofte er der gode plante-betingelser på dette tidspunkt på Bornholm, da øen oftest har tørvejr grundet øens placering i Østersøen. Den fynske entreprenør "Green Wood" starter gerne plantesæsonen på Bornholm.

Produktforbedring

Preben fortæller om sin mission: "Træerne skal være så gode, at kunderne kommer helt til Bornholm for at købe dem – år efter år." Derfor skal træerne være fyldige med tilpas kort grenkransafstand, ligesom de skal have en slank kegleform. Dette er desuden nødvendigt på grund af planteafstanden og prissætning af juletræer ved salg. Prebens mål er at få så mange træer

op over 175 cm som muligt i det nuværende marked.

I starten var Preben forsigtig med saksen ved grundklippingen. Som nystartet havde han endnu ikke lært at "læse" det enkelte træ, med hensyn til at vælge den rette model til grundklipping. Derfor er han nu igennem den ældste årgang for at klippe dem ind i den slankere form igen.

Metoden er som følger efter fire vækstsæsoner:

- Bundklipping med maskine med 16 cm klippehoved.
- Stabben klippes ren med håndsaks og op til nederste brugbare grenkrans.
- I anden grenkrans klippes hele endeskuddet af (årsskuddet) med håndsaks.
- I de øvrige grenkrans nedenunder klippes et til to år ind på hovedaksen efter individuel vurdering.
- Endeknoppen pilles af i den øverste grenkrans.

CHRISTOFFERSEN

Så går dansen om juletræet igen. Her laves den opfølgende formklipping. Foto: Christoffersen.

Efterfølgende skudbrækkes der i den øverste grenkrans. Da Preben er alene med en enkelt medhjælper, startes der tidligt under træernes udspring og i de yngste kulturer, hvor de opsvulmede endeknopper let brækkes helt af. Derved kommer der så lidt knopdannelse i grengaflen. I de salgsklare træer brækkes ca. 80 % af det nye pølseformede skud, så træet får et mere naturligt udseende med en lille kvist, hvorpå der er dannet små knopper. *"Der skal endelig ikke brækkes for lidt af. Så dannes der bare en stor knop i spidsen, og den gror så vildt året efter - og så skal vi klippe igen"*, konstaterer Preben.

Opfølgende klipping

Opfølgende klipping er der nok af. Allerede to år efter grundklippingen er Preben i gang i den ældste kultur med at klippe træerne ind i den slanke form igen. Denne formklipping udføres både for at imødekomme kundernes ønske om et slankt kegleformet juletræ og for at skabe plads til vækst i det kommende år. Ved at gøre dette nu, sikrer man, at klippesår

bliver overvokset, inden træerne skal sælges til sommer. Det skal bemærkes, at der typisk klippes ind til grenkløft eller til en knop på årsskuddet. Det er dog også nødvendigt at justere lidt på længden af nogle internodiegrene midt på træet.

Skrottræer stammes op om vinteren, så de ikke tager plads op og ødelægger nabotræer. Samtidig er der ingen grund til at bruge tid på pleje af disse. Der er rigeligt at lave i forvejen. Hos Preben er det under 10 % af træerne, der ikke tegner til at blive salgbare juletræer.

Opbygning af dyrkningsviden og erfaringsopsamling er vigtigt i denne branche. Derfor er deltagelsen i ERFA-gruppen vigtig for Preben. På Bornholm er der en ERFA-gruppe med udspring helt tilbage i 1992. Medlemmerne har godt kollegialt samvær og arrangerer fælles ture rundt i Danmark for at udvikle sig som professionelle dyrkere og optimere deres produktioner.

© KENNETH KLAUSEN

Skelletet til et fremtidigt primatræ.

Salgsklare juletræer, der venter på forår.

Topskudsregulering

Der rulles med Pomoxon Extra og før det TopStar i de kendte doseringer. I 2017 anvendtes tillige ConShape. Ønsket er tætte træer, og derfor er målet, at slutlængden på topskuddet bliver ca. 30 cm afhængig af træets form og udseende. "Men hellere for kort end for langt", smiler Preben. Derfor blev der rullet på toppene, når de første blev 8 til 12 cm lange, og igen når toppene havde nået 22 - 25 cm. Normalt klarede de arbejdet med tre gennemgange i alt. Der blev brugt farve i første behandling, mens dette undlades ved "stopbehandling".

Preben er gået "all in" for Conshape. Pomoxon Extra påføres i første behandling ved omkring 10 -12 cm, og ConShape bruges til anden behandling på topskud på 20 -25 cm. Ved 20 cm har Preben faktisk kun rullet på topskuddets allerøverste del og hen over topknoppen, hvilket har virket fint. Der er ikke anvendt farve i denne behandling, da de normalt ikke har gjort det tidligere, når man har brugt TopStar. Træerne skal helst ikke se for spraglede ud. Kunderne bemærker det, hvis det er for tydeligt.

© CHRISTOFFERSEN

Dette er Slusegaards basismaskine. Herudover er der en teleskoplæsser med kraftudtag og trepunktsophæng.

Renholdelse og gødskning

Det er JUTEK'en, der laver alt arbejdet, og der holdes styr på det i FarmTracking-app'en. Der sprøjtes med bom i de yngre år med glyphosat og Quartz i blanding om foråret og glyphosat om efteråret. Når træerne er bundklippet, renholdes der med glyphosat og MCPA efter behov. Lus og galmider bekæmpes med de gængse midler inden udspring og udbringes med bomsprøjten på portaltraktoren. Der står en luftassisteret vertikalsprøjte til JUTEK'en på ønskesedlen til jul, men hidtil har rettidig omhu gennem udbringning med bomsprøjten klaret skadevolderne. Når sporene i den ældste afdeling åbnes op ved salg af juletræer i år, så indlejes der givetvis en lokal entreprenør til at tagesprøjte mod lus og mider i 2019.

Jorden på Slusegaard er meget varieret. Syd for gården er der et klitlandskab, men sandet strækker sig op i den sydlige del af juletræskulturene. Mod nord er jorden mere fedtet. Derfor dyrkes der juletræer på jorder lige fra JB1 til JB7. Dette er selvfølgelig en udfordring. Da det er første generation på tidligere landbrugsjord, så er reaktionstallene lidt i den høje ende. Forholdet mellem kalium og magnesium er lidt skævt, så det rettes der op på ved brug af NPK-gødning med lavt kaliumindhold og ekstra tilførsel af magnesium i form af kieserit. Der gødskes tidligt om foråret med kieserit. NPK udbringes aldersgraderet og behovsbestemt af tre gange i de ældre årgange, - lige før udspring, medio juli og ultimo august. Helt unge træer gødskes udelukkende om foråret. Alt lægges med JUTEK'ens gødningskasser.

Korrektion og fuglebeskyttelse

Triwi Topring i plast

Holder alle grene i hele den øverste grenkrans nede på samme tid. Denne toptring er forstærket, og er derfor væsentlig mere stiv end de tidligere plastmodeller. Pakning a 50 stk.

DKK 300,00

Ny model

Fuglepind med klemme og plastpind

Pinden er forsynet med riller i bunden, sådan den kan "skrues" fast i fjederen på fugleklemmen. På den måde følger pinden ikke med Easy Rolleren op ved topskudsregulering. Pakning a 500 stk.

DKK 850,00

Ny pakkestørrelse

Fuglepind med klemme

Fuglepinden bestyrt effektivt topskuddet mod at knække. Pakning á 1.000 stk.

DKK 1.585,00

Fuglepindtaske

Smart, praktisk taske til opbevaring af fuglepinde m.m. Kraftig og godt polstret skuldersele samt mavebælte.

DKK 598,00

HD2412®

Skovudstyr · alt til juletræer

Gl. Skivevej 91 · 8800 Viborg
T: 87 281 281 · F: 87 281 291
hd2412@hd2412.dk · www.hd2412.dk

Afsætning

"Jeg har de gode tider i vente" udtaler Preben med et glimt i øjet. I 2017 solgte han nogle få juletræer til eksport, men i fremtiden kommer der stadig flere træer til salg i kraft af en årlig tilplantning på 25.000 - 30.000 træer. Det er svære tider for en nystartet producent uden længerevarende relation til en grossist. Samtidig gør ejendommens placering lidt yderligt i Danmark det lidt vanskeligere at lokke kunder til, når der nu er "nok træer i Jylland".

Preben er producent med stort "P" og ønsker at etablere et samarbejde med en dansk grossist, som kan varetage salg og markedsføring. Træerne på Slusegaard er gode tætte træer, hvoraf mange er i prima- og standardkvalitet, som mange aktører i branchen fortalte, at de manglede i 2017. Preben ved, hvad der skal til for at lave et attraktivt produkt, og der kan nemt laves logistikløsninger med transport fra Bornholm.

Markplan	Ha.	Alder	Plantetal
1-0	3,89	7	33.000
1-1	1,13	7	8.000
2-0	3,41	6	28.000
3-0	4,02	5	32.500
4-0	3,13	4	26.000
5-0	3,41	3	26.800
6-0	3,12	2	25.000
7-0	3,20	1	25.300
	25,31		204.600

Anja og Preben er optimistiske med en tro på fremtiden for "solskinstræer fra Slusegaard". Der er allerede tænkt over og delvist planlagt, hvorledes høsten af de mange træer skal foregå med hyring af folk og entreprenører med Netop- og pakkemaskine. Nu skal træerne bare springe ud og nyde solen på Bornholm, mens Preben gør alt, hvad der er muligt for at juletræerne trives og bliver perfekte. 🌲

Vandmøllen i forgrunden og ørredhuset bagerst. Stemmeværket og dammen ses til højre, mens Øleåen slynger sig bagved.

SLUSEGAARD

Navnet angiver, at der langt tilbage i tiden har været et sluseanlæg i forbindelse med en vandmølle. Øleåens udløb er lige sydvest for gården, og åen er Bornholms længste vandløb på 22 kilometer. Ved siden af den restaurerede vandmølle findes et ørredhus fra 1860'erne, som blev brugt til at fange de store ørreder, når de skulle op i åen og gyde. Ørrederne blev ledt op gennem dette fiskehus og strøget. Æggene blev udklækket efter befrugtning, og de små ørreder blev sat ud i åen. Begge huse er fredede.

Ved gården ligger en af de største jernaldergravpladser i Danmark. Denne blev udgravet i perioden 1958 til 1964 med fund af næsten 1.500 grave. Dronning Margrethe deltog i denne som ung kronprinsesse. Under sit ophold boede hun privat på Slusegaard hos familien Christoffersen.

Det er også muligt for dig at blive indlogeret i et af Slusegaards feriehus og lejligheder og nyde de smukke omgivelser, Bornholmske specialiteter i gårdens café og se på juletræerne. I forbindelse med caféen befinder Anjas Julelade sig, hvor der er mulighed for at købe alt, hvad der hører julens dekorationer til. Op under jul er der desuden gårdsalg af juletræer og fæld-selv.

Når klokken er 12:00 og solen står højest i stik syd i Danmark, så er det på Slusegaard på Bornholm. Her krydser nemlig 15. østlige længdegrad. Den krydser ovenikøbet med 55. nordlige længdegrad. Så man kan finde en granitsten i marken, hvor dette geografiske knudepunkt er.

▼ Cafe Slusegaard med sol på terrassen og udsigt ud mod Østersøen.
Se www.slusegaard.dk for flere billeder og oplysninger.

